

PROJEKT LAF RP

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾

z dnia ..... 2012 r.

w sprawie świadectw kwalifikacji

Na podstawie art. 94 ust. 8 i 9 oraz art. 104 ust. 1 w związku z art. 94 ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzory świadectw kwalifikacji;
- 2) uprawnienia przyznawane i wpisywane do świadectw kwalifikacji;
- 3) szczegółowe wymagania dla poszczególnych rodzajów świadectw kwalifikacji, dotyczące kwalifikacji lotniczych w zakresie wiedzy, umiejętności i praktyki;
- 4) szczegółowe warunki i sposób:
  - a) wydawania, przedłużania, wznawiania, wymiany, cofania, ograniczania, zawieszania i przywracania świadectw kwalifikacji oraz wynikających z nich uprawnień,
  - b) uznawania, zawieszania uznania, cofania uznania, przywracania uznania obcego świadectwa kwalifikacji oraz wynikających z niego uprawnień, wydanych przez właściwy organ obcego państwa,
  - c) uzyskiwania i sprawdzania kwalifikacji lotniczych,
  - d) prowadzenia rejestru personelu lotniczego, **prowadzenie rejestru pilotów,**
  - e) prowadzenia szkolenia lotniczego;

---

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej - transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829, z 2007 r. Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 97, poz. 625, Nr 144, poz. 901, Nr 177, poz. 1095, Nr 180, poz. 1113 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 42, poz. 340, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015, Nr 171, poz. 1016 i Nr 240, poz. 1429.

- 5) szczegółowe warunki wykonywania uprawnień wynikających ze świadectw kwalifikacji;
- 6) zakres wiedzy i umiejętności wymaganych do otrzymania świadectwa operatora tankowania statków powietrznych oraz wzór i tryb uzyskiwania tego świadectwa, uwzględniając równorzędność ukończonych kursów i szkoleń.

§ 2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do świadectw kwalifikacji informatora służby informacji powietrznej oraz informatora lotniskowej służby powietrznej, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia...2012 r. w sprawie licencji i świadectw kwalifikacji personelu służb ruchu lotniczego (Dz. U. Nr....., poz...).

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) egzaminie państwowym – rozumie się przez to egzamin składający się z części teoretycznej i praktycznej, złożony przed komisją egzaminacyjną albo organizacją szkoleniową, o której mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
- 2) egzaminie teoretycznym – rozumie się przez to część teoretyczną egzaminu państwowego;
- 3) egzaminie praktycznym – rozumie się przez to część praktyczną egzaminu państwowego;
- 4) egzaminatorze teoretycznym – rozumie się przez to członka komisji egzaminacyjnej upoważnionego do przeprowadzenia egzaminu teoretycznego;
- 5) egzaminatorze praktycznym – rozumie się przez to członka komisji egzaminacyjnej upoważnionego do przeprowadzenia egzaminu praktycznego;
- 6) mechaniku poświadczenia obsługi statków powietrznych – rozumie się przez to mechanika poświadczenia obsługi statków powietrznych, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 7 oraz § 5 ust. 2 pkt 2-3 rozporządzenia;
- 7) orzeczeniu lotniczo-lekarskim – rozumie się przez to orzeczenie o braku przeciwwskazań do wykonywania funkcji członka personelu lotniczego, o którym mowa w art. 110 ustawy;
- 8) podmiocie szkolącym – rozumie się przez to podmiot prowadzący szkolenie lotnicze w celu uzyskania świadectwa kwalifikacji członka personelu lotniczego **pilota**, oraz wpisywanych do niego uprawnień, prowadzący działalność szkoleniową po uzyskaniu wpisu do rejestru podmiotów szkolących, o którym mowa w art. 95a ust. 1 ustawy;
- 9) Prezesie Urzędu – rozumie się przez to Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 10) szkoleniu lotniczym – rozumie się przez to szkolenie prowadzone w celu uzyskania świadectwa kwalifikacji członka personelu lotniczego lub wpisywanych do niego

uprawnień albo szkolenie prowadzone w celu utrzymania lub przywrócenia ważności uprawnień;

- 11) świadectwie kwalifikacji – rozumie się przez to świadectwa kwalifikacji, o których mowa w § 5 rozporządzenia;
- 12) uprawnieniu – rozumie się przez to wpisywane do świadectwa kwalifikacji uprawnienia podstawowe oraz uprawnienia dodatkowe;
- 13) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 2 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze.

§ 4. Wynikające z rozporządzenia czynności Prezesa Urzędu mogą wykonywać również organy albo wyspecjalizowane jednostki organizacyjne albo osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, działające na podstawie zawartego z Prezesem Urzędu porozumienia, o którym mowa w art. 22 ust. 5 ustawy.

Rozdział 2

Szczegółowe wymagania dla poszczególnych rodzajów świadectw kwalifikacji, dotyczące kwalifikacji lotniczych w zakresie wiedzy, umiejętności i praktyki oraz uprawnienia przyznawane i wpisywane do świadectw kwalifikacji

§ 5. 1. Ze względu na wymagania niezbędne do uzyskania poszczególnych świadectw kwalifikacji, wyróżnia się następujące świadectwa kwalifikacji:

- 1) pilota lotni;
- 2) pilota paralotni;
- 3) pilota motolotni;
- 4) pilota statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 600 kg
- 5) operatora bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe;
- 6) skoczka spadochronowego;
- 7) mechanika poświadczenia obsługi statków powietrznych, o których mowa w ust. 1-5.

2. Dodatkowo, wprowadza się wymóg posiadania następujących świadectw kwalifikacji:

- 1) pilota wiatrakowcowego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg;
- 2) mechanika poświadczenia obsługi spadochronów;
- 3) mechanika poświadczenia obsługi wiatrakowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg;
- 4) Samolotu amatorskiego do 600 kg (MTOM);
- 5) Mechanik poświadczenia obsługi samolotu amatorskiego do 600 kg (MTOM).

§ 6. Szczegółowe wymagania dotyczące kwalifikacji lotniczych w zakresie wiedzy, umiejętności i praktyki, dla świadectwa kwalifikacji:

- 1) pilota lotni – określa załącznik nr 1;
- 2) pilota paralotni – określa załącznik nr 2;
- 3) pilota motolotni – określa załącznik nr 3;
- 4) pilota statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 600 kg – określa załącznik nr 4;
- 5) operatora bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe – określa załącznik nr 5;
- 6) skoczka spadochronowego – określa załącznik nr 6;
- 7) pilota wiatrakowcowego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg – określa załącznik nr 7;
- 8) mechanika poświadczenia obsługi statku powietrznego – określa załącznik nr 8.

§ 7.1. Świadectwa kwalifikacji:

1) **Warunkiem wydania świadectwa kwalifikacji jest zdany egzamin teoretyczny i praktyczny,**

2) **Uprawnia do lotów w warunkach VFR**

3) **świadectwa kwalifikacji mogą zawierać uprawnienia dodatkowe**

§ 8. 1. W razie zaistnienia takiej potrzeby, Prezes Urzędu może dokonać w świadectwach kwalifikacji wpisów niestandardowych.

2. **Wpisem niestandardowym może być upoważnienie do korespondencji radiotelefonicznej R/T**

3. **Warunkiem wpisu niestandardowego jest odbycie odpowiedniego szkolenia i zdanie egzaminu, jeżeli to będzie wymagane.**

§ 9. 1. Wzór świadectwa kwalifikacji określa załącznik nr 9.

2. Skróty nazw świadectw kwalifikacji i uprawnień do nich wpisywanych określa załącznik nr 10.

Rozdział 3

Warunki i sposób wydawania, przedłużania, wznawiania, wymiany, cofania, ograniczania, zawieszania i przywracania świadectw kwalifikacji oraz wynikających z nich uprawnień

§ 10. 1. Świadectwo kwalifikacji lub wpisywane do niego uprawnienia wydaje się kandydatowi, który spełnił wymagania określone w ustawie oraz przepisach niniejszego rozporządzenia.

2. Świadczenie kwalifikacji lub wpisywane do niego uprawnienia wydaje się na wniosek złożony do Prezesa Urzędu.

3. Wydanie świadectwa kwalifikacji po raz pierwszy następuje na podstawie wniosku o wydanie świadectwa kwalifikacji i wpisanie co najmniej jednego uprawnienia podstawowego.

§ 11. 1. Warunkiem wydania świadectwa kwalifikacji jest uzyskanie co najmniej jednego uprawnienia podstawowego wpisywanego do świadectwa kwalifikacji, o które kandydat ubiega się.

2. Następne uprawnienia podstawowe mogą być wydane po odbyciu i zaliczeniu szkolenia lotniczego w zakresie danego uprawnienia podstawowego oraz zdaniu egzaminu teoretycznego lub egzaminu praktycznego.

3. Warunkiem wydania uprawnienia dodatkowego jest posiadanie co najmniej jednego ważnego uprawnienia podstawowego, z którym związane jest to uprawnienie dodatkowe, oraz odbycie i zaliczenie szkolenia lotniczego w zakresie tego uprawnienia dodatkowego, zdanie egzaminu teoretycznego lub egzaminu praktycznego i odbycie nadzorowanej praktyki instruktorskiej, jeśli egzamin lub praktyka są wymagane.

4. W przypadku, gdy do wydania uprawnienia instruktorskiego wymagane jest odbycie z wynikiem pozytywnym nadzorowanej praktyki instruktorskiej, kandydat po zdaniu egzaminu praktycznego, zgłasza się w celu odbycia tej praktyki do podmiotu szkolącego do świadectwa kwalifikacji, w zakresie specjalności tego uprawnienia instruktorskiego, o które ubiega się kandydat.

5. Nadzorowana praktyka instruktorska jest prowadzona przez instruktora nadzorującego, wyznaczonego przez kierownika szkolenia podmiotu szkolącego. Instruktor nadzorujący ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za bezpieczny przebieg praktyki.

6. Nadzorowana praktyka instruktorska musi się odbyć w czasie nie dłuższym niż 3 lata od daty zdania egzaminu praktycznego.

7. Po zakończeniu nadzorowanej praktyki instruktorskiej kierownik szkolenia podmiotu szkolącego, o którym mowa w ust. 45, wystawia zaświadczenie o ukończeniu praktyki z rekomendacją instruktora nadzorującego.

§ 12. 1. Świadczenie kwalifikacji wydaje się bezterminowo, jednakże jego ważność jest uzależniona od ważności co najmniej jednego uprawnienia podstawowego [albo uprawnienia instruktora naziemnego INS\(G\) we wszystkich świadectwach kwalifikacji, w których występuje](#) i ważności orzeczenia lotniczo-lekarskiego, jeśli jest ono wymagane.

2. Uprawnienia podstawowe wydaje się na okres 5 lat, z wyjątkiem uprawnień podstawowych wpisywanych do świadectwa kwalifikacji mechanika poświadczenia obsługi technicznej statku powietrznego, które wydaje się bezterminowo.

3. Uprawnienia dodatkowe wydaje się **bezterminowo**.

§ 13. 1. Ważność uprawnień jest uwarunkowana minimalnym rocznym nalotem. Dokumentem potwierdzającym nalot jest oświadczenie pilota.

2. Przedłużenie ważności uprawnień powinno nastąpić nie wcześniej niż na 12 miesięcy przed datą upływu ważności danego uprawnienia i nie później niż w dniu upływu jego ważności.

3. Uprawnienia przedłuża organ nadzorujący.

4. W razie negatywnego wyniku sprawdzenia wiadomości i umiejętności:

1) Prezes Urzędu zawiesza ważność świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia na wniosek egzaminatora praktycznego, o którym mowa w ust. 1;

2) egzaminator praktyczny, o którym mowa w ust. 1, wskazuje w protokole sprawdzenia wiadomości i umiejętności zakres dodatkowego szkolenia niezbędnego do przywrócenia ważności uprawnienia.

4. Po upływie ważności uprawnienia, jego ważność może być wznowiona na podstawie sprawdzenia wiadomości i umiejętności przeprowadzonych przez egzaminatora praktycznego.

§ 14. 1. Świadectwo kwalifikacji podlega wymianie w następujących przypadkach:

1) po uzyskaniu nowych uprawnień

2) po wznowieniu lub przywróceniu ważności uprawnienia;

3) w razie zmiany danych osobowych lub wykrytego błędu

4) W uzasadnionych wypadkach wydaje się duplikat świadectwa kwalifikacji

2. Wymiany świadectwa kwalifikacji dokonuje się na wniosek o wydanie świadectwa kwalifikacji złożony do Prezesa Urzędu, w którym zaznacza się przyczynę wymiany tego świadectwa kwalifikacji.

3. W świadectwie kwalifikacji wydanym w wyniku wymiany wpisuje się ważne uprawnienia posiadane przez członka personelu lotniczego w dniu wydania tego świadectwa kwalifikacji, z zastrzeżeniem pkt 1.2.1.1. załącznika nr 8 do rozporządzenia.

§ 15. 1. Prezes Urzędu może w przypadkach, o których mowa w art.100 ust. 1 ustawy, zawiesić świadectwo kwalifikacji lub wpisane do niego uprawnienia.

2. **Pilot**, którego świadectwo kwalifikacji zostało zawieszona, nie może przez okres zawieszenia, korzystać z zawieszona świadectwa kwalifikacji ani z żadnych wpisanych do niego uprawnień.

3. Członek personelu lotniczego, któremu zawieszono jedyne posiadane uprawnienie podstawowe, nie może przez okres zawieszenia korzystać z przywilejów wynikających z uprawnień dodatkowych wpisanych do świadectwa kwalifikacji.

4. Jeżeli członek personelu lotniczego posiadał w świadectwie kwalifikacji kilka uprawnień podstawowych, w przypadku zawieszenia jednego z nich nie może on przez okres zawieszenia korzystać z tego uprawnienia oraz uprawnień dodatkowych, których uzyskanie jest uzależnione od posiadania uprawnienia podstawowego, które zostało zawieszono.

5. **Pilot**, któremu zawieszono uprawnienie dodatkowe nie może przez okres zawieszenia korzystać z tego uprawnienia. Zawieszenie uprawnienia dodatkowego nie ma wpływu na możliwość korzystania ze świadectwa kwalifikacji i innych wpisanych do niego uprawnień.

§ 16. W przypadku zawieszenia świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia, **organ nadzorujący dokonuje odpowiedniego wpisu do rejestru.**

§ 17. W decyzji o zawieszeniu świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia:

- 1) określa się okres zawieszenia;
- 2) można określić warunki przywrócenia zawieszono świadectwa kwalifikacji lub uprawnień.

§ 18. Zawieszono świadectwo kwalifikacji lub uprawnienie przywraca się na wniosek zainteresowanego, jeżeli:

- 1) upłynął okres zawieszenia lub
- 2) zostały spełnione warunki przywrócenia świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załącza się kopię ważnego orzeczenia lotniczo-lekarskiego odpowiedniej klasy jeśli jest ono wymagane, a w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 – również dokumenty potwierdzające spełnienie warunków przywrócenia zawieszono świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia.

§ 19.1. **Pilot**, nie może spełnić warunków, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 2, Prezes Urzędu cofa zawieszono świadectwo kwalifikacji lub zawieszono uprawnienie.

2. W decyzji o cofnięciu świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia można określić warunki ich ponownego wydania.

3. **Pilot**, którego świadectwo kwalifikacji lub uprawnienie zostało cofnięte, nie może wykonywać lotów i innych czynności lotniczych związanych z tym świadectwem kwalifikacji lub uprawnieniem.

4. **Pilot**, któremu cofnięto uprawnienie podstawowe, nie może wykonywać lotów i innych czynności lotniczych, do których uprawnia go uprawnienie dodatkowe, związane z cofniętym uprawnieniem podstawowym. Jeśli cofnięte uprawnienie podstawowe było jedynym uprawnieniem podstawowym wpisanym do świadectwa kwalifikacji, członek

personelu lotniczego nie może wykonywać lotów i innych czynności lotniczych, do których uprawnia go posiadane świadectwo kwalifikacji.

§ 21. Pilot, którego ważność świadectwa kwalifikacji została cofnięta, nie ma prawa latać, pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Rozdział 4

Szczegółowe warunki i sposób uznawania, zawieszania uznania, cofania uznania, przywracania uznania obcych świadectw kwalifikacji oraz wynikających z nich uprawnień, wydanych przez właściwy organ obcego państwa

§ 22. 1. Osoba ubiegająca się o uznanie dokumentu stwierdzającego posiadane kwalifikacje, wydane dla specjalności, o których mowa w § 5 rozporządzenia, przez właściwy organ państwa obcego, zwanego dalej „obcym świadectwem kwalifikacji”, powinna złożyć do Prezesa Urzędu wnioski o uznanie oraz kserokopię obcego świadectwa kwalifikacji, a jego oryginał okazać w celu poświadczenia zgodności.

2. Warunkiem uznania obcego świadectwa kwalifikacji oraz korzystania z niego jest:

- 1) posiadanie praktyki lotniczej w zakresie odpowiadającym co najmniej wymaganiom określonym w prawie polskim dla danego świadectwa kwalifikacji;
  - 2) posiadanie orzeczenia lotniczo-lekarskiego, spełniającego co najmniej jeden z następujących warunków:
    - a) zostało wydane przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw Członkowskich Europejskiego porozumienia o wolnym handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
    - b) zostało wydane przez państwo, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła umowę o uznawaniu orzeczeń lotniczo-lekarskich.
    - c) zostało wydane przez polskie centrum medycyny lotniczej lub polskiego lekarza orzecznika
- jeśli jest ono wymagane dla specjalności, o których mowa w § 5 rozporządzenia

3. Prezes Urzędu może odmówić uznania obcego świadectwa kwalifikacji, jeżeli stwierdzi, że posiadana praktyka lotnicza jest niewystarczająca do spełnienia wymagań niezbędnych do uzyskania świadectwa kwalifikacji zgodnie z przepisami prawa lotniczego obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Prezes Urzędu może odmówić uznania obcego świadectwa kwalifikacji, jeśli istnieje uzasadniona wątpliwość, że wiedza i umiejętności osoby ubiegającej się o uznanie są niewystarczające do bezpiecznego wykonywania lotów lub innych czynności lotniczych w polskiej przestrzeni powietrznej.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się, jeżeli osoba ubiegająca się o uznanie obcego świadectwa kwalifikacji wyrazi zgodę na poddanie się sprawdzeniu wiadomości i

umiejętności przed egzaminatorem teoretycznym lub egzaminatorem praktycznym. W takim przypadku Prezes Urzędu wyznacza termin sprawdzenia wiadomości i umiejętności oraz określa jego zakres.

§ 23. 1. Uznania obcego świadectwa kwalifikacji dokonuje się na okres jego ważności, jeśli określono w nim taki termin lub na okres ważności badań lotniczo-lekarskich, jednakże nie dłużej niż na jeden rok.

2. Prezes Urzędu stwierdza uznanie obcego świadectwa kwalifikacji przez wydanie świadectwa uznania, którego wzór określa załącznik nr 11.

§ 24. 1. Uznanie obcego świadectwa kwalifikacji uprawnia jego posiadacza do wykonywania lotów i innych czynności lotniczych w zakresie określonym w świadectwie uznania wyłącznie na statkach powietrznych podlegających nadzorowi Prezesa Urzędu.

2. Świadectwo uznania nie uprawnia jego posiadacza do wykonywania lotów i innych czynności lotniczych w charakterze instruktora oraz lotów i innych czynności lotniczych o charakterze zarobkowym.

§ 25. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 100 ustawy, Prezes Urzędu może:

- 1) cofnąć lub zawiesić uznanie obcego świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia lotniczego wynikającego ze świadectwa;
- 2) cofnąć lub zawiesić obce świadectwo kwalifikacji albo uprawnienie lotnicze wynikające z tego świadectwa, jeżeli takie prawo wynika z wiążącej Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowej lub przepisów międzynarodowych.

2. Do cofnięcia oraz zawieszenia i przywrócenia uznania obcego świadectwa kwalifikacji i uprawnienia z niego wynikającego stosuje się odpowiednio przepisy § 15- 21.

Rozdział 5

Zasady uzyskiwania i sprawdzania kwalifikacji lotniczych

§ 26. 1. Kwalifikacje lotnicze uzyskuje się w toku szkolenia lotniczego, o którym mowa w rozdziale 6 rozporządzenia.

2. Zakres szkolenia lotniczego niezbędnego do uzyskania kwalifikacji lotniczych dla poszczególnych świadectw kwalifikacji i uprawnień do nich wpisywanych, określają załączniki nr 1-8.

§ 27. Sprawdzenie kwalifikacji lotniczych następuje poprzez sprawdzenie wiadomości i umiejętności, które przeprowadza się:

- 1) w procesie szkolenia lotniczego teoretycznego i praktycznego, zgodnie z programami szkolenia lotniczego posiadanymi przez podmiot szkolący, odpowiednimi dla danego rodzaju i zakresu szkolenia,
- 2) przed wydaniem świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia wpisywanego do świadectwa kwalifikacji;
- 3) w celu przedłużenia albo wznowienia ważności uprawnienia lotniczego;
- 4) w celu utrzymania ważności uprawnienia podstawowego wpisywanego do świadectwa kwalifikacji mechanika poświadczenia obsługi statku powietrznego;
- 5) na podstawie decyzji Prezesa Urzędu, jeżeli w wyniku badania wypadku albo incydentu lotniczego lub wykonywania czynności nadzoru lotniczego powstanie uzasadnione przypuszczenie, że członek personelu lotniczego nie posiada wymaganych wiadomości lub umiejętności;
- 6) w celu bieżącej kontroli umiejętności pilotażowych, w odniesieniu do świadectw kwalifikacji, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 2 pkt 1;
- 7) na podstawie skierowania wystawionego przez Prezesa Urzędu w celu poddania się osoby ubiegającej się o uznanie obcego świadectwa kwalifikacji sprawdzianowi wiadomości i umiejętności, o którym mowa w § 22 ust. 4;
- 8) przed dokonaniem do świadectwa kwalifikacji wpisu upoważnienia do prowadzenia korespondencji radiotelefonicznej R/T, w przypadku braku tego wpisu niestandardowego w posiadanym świadectwie kwalifikacji.

§ 28. 1. Sprawdzenia wiadomości i umiejętności lotniczych w przypadkach, o których mowa w § 27 pkt 1 i 6, dokonuje instruktor w zakresie posiadanych kwalifikacji.

2. Sprawdzenia wiadomości i umiejętności lotniczych, o których mowa w pkt 1, może również dokonać osoba wykonująca, w imieniu Prezesa Urzędu, kontrolę przestrzegania przez podmiot szkolący przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego.

§ 29. 1. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności, o którym mowa w § 27 pkt 2 – 3 i pkt 5, przeprowadzane jest w celu stwierdzenia spełnienia przez kandydata wymagań niezbędnych do wydania świadectwa kwalifikacji lub wydania, przedłużenia albo wznowienia ważności uprawnienia.

2. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności, o którym mowa w § 27 pkt 7, przeprowadzane jest w celu stwierdzenia posiadania przez osobę ubiegającą się o uznanie obcego świadectwa kwalifikacji wiadomości i umiejętności do bezpiecznego wykonywania lotów lub innych czynności lotniczych w polskiej przestrzeni powietrznej.

3. Sprawdzenia wiadomości i umiejętności, o którym mowa w ust. 1 i 2, dokonuje komisja egzaminacyjna lub egzaminator komisji egzaminacyjnej, o której mowa w art. 99 ustawy.

4. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności, o którym mowa w § 27 pkt 3, obejmuje zakres wiedzy i umiejętności wymaganych do uzyskania uprawnienia, którego ważność jest przedłużana lub wznawiana.

§ 30. 1. Sprawdzenia wiadomości i umiejętności, o którym mowa w § 27 pkt 4, dokonuje się przed komisją egzaminacyjną.

2. Sprawdzenia wiadomości i umiejętności, o którym mowa w ust. 1, nie przeprowadza się, jeśli mechanik poświadczenia obsługi statku powierzanego **wykonywał czynności obsługowe w ciągu ostatnich dwóch lat, co potwierdza oświadczeniem.**

Rozdział 6

Szczegółowe warunki i sposób prowadzenia szkolenia lotniczego

§ 31. 1. Zakres szkolenia lotniczego wymagany do uzyskania poszczególnych świadectw kwalifikacji lub uprawnień do nich wpisywanych, określają załączniki nr 1 – 8.

2. Szkolenie lotnicze składa się z:

1) szkolenia teoretycznego,

2) szkolenia praktycznego:

a) na ziemi i w locie – nauczanie umiejętności praktycznych – dla pilotów, skoczków spadochronowych i operatorów bezzałogowych statków powietrznych używanych w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe;

b) na ziemi – dla mechaników poświadczenia obsługi statków powietrznych;

3) uzupełniającego szkolenia praktycznego – w formie nadzorowanej praktyki instruktorskiej, w zakresie wymaganym do uzyskania uprawnień instruktorskich, w przypadkach wskazanych w załącznikach nr 1-8

- które prowadzone jest zgodnie z programami szkolenia odpowiednimi do zakresu i rodzaju prowadzonej przez podmiot szkolący działalności szkoleniowej.

§ 32. 1. W szczególnych okolicznościach możliwy jest indywidualny tok szkolenia.

2. Indywidualny tok szkolenia opracowuje instruktor prowadzący szkolenie, na podstawie posiadanego przez podmiot szkolący programu szkolenia.

3. Indywidualny tok szkolenia może być realizowany po zatwierdzeniu go przez kierownika szkolenia podmiotu szkolącego, w którym prowadzone będzie szkolenie lotnicze.

4. Osoba, która wykazała przed prowadzącym szkolenie, że posiada wszystkie wiadomości i umiejętności oraz praktykę lotniczą uzyskane w procesie szkolenia lotniczego, o którym mowa w ust. 1, a niezbędne do uzyskania świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia, o które się ubiega, spełnia wymagania w zakresie szkolenia lotniczego do tego świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia.

§ 33. Kandydat do szkolenia lotniczego i jego uczestnik powinien być obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo spełniać warunki określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2003 r. w sprawie szkolenia lotniczego oraz uzyskiwania licencji przez cudzoziemców (Dz. U. Nr 156, poz. 1524).

§ 34. 1. Kandydat do szkolenia teoretycznego i jego uczestnik powinien:

- 1) spełniać wymagania dla świadectwa kwalifikacji lub wpisywanych do niego uprawnień, o które się ubiega, określone odpowiednio w załączniku nr 1-8 oraz
- 2) **Do szkolenia teoretycznego może przystąpić każdy.**

§ 35. Kandydat do szkolenia praktycznego i jego uczestnik powinien:

- 1) spełniać wymagania dla świadectwa kwalifikacji lub wpisywanych do niego uprawnień, o które się ubiega, określone odpowiednio w załącznikach nr 1-8 rozporządzenia;
- 2) posiadać orzeczenie lotniczo-lekarskie, jeśli jest ono wymagane;
- 3) posiadać pisemną zgodę przedstawiciela ustawowego, jeżeli nie uzyskał pełnoletności.

§ 36. 1. Z zastrzeżeniem ust. 3, szkolenie lotnicze prowadzone jest przez podmioty szkolące.

2. Z zastrzeżeniem § 39, podmioty szkolące mogą prowadzić szkolenie lotnicze tylko w zakresie wynikającym z posiadanego zaświadczenia o wpisie do rejestru podmiotów szkolących, przy spełnieniu warunków określonych w ust. 3 oraz przepisach wydanych na podstawie art. 95a ust. 4 ustawy.

3. Szkolenie lotnicze musi być prowadzone:

- 1) zgodnie z **procedurami i programem szkolenia.**
- 2) przez kadre dydaktyczno-instruktorską, posiadającą kwalifikacje i uprawnienia odpowiednie do rodzaju i zakresu prowadzonego szkolenia lotniczego;
- 3) przy wykorzystaniu bazy dydaktyczno-instruktorskiej odpowiedniej do rodzaju i zakresu prowadzonego szkolenia lotniczego;
- 4) przy wykorzystaniu statków powietrznych odpowiednich do rodzaju i zakresu prowadzonego szkolenia lotniczego;
- 5) w sposób bezpieczny, niezagrażający bezpieczeństwu w ruchu lotniczym oraz bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.

3. Szkolenie lotnicze w celu uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe wraz z uprawnieniem podstawowym do wykonywania lotów jedynie w zasięgu wzroku operatora (VLOS), nie musi być prowadzone przez podmiot szkolący. Szkolenie takie może odbywać się metodą samokształcenia przy uwzględnieniu zakresu wiedzy i

umiejętności określonych w załączniku nr 5 dla tego świadectwa kwalifikacji i uprawnienia podstawowego.

§ 38. 1. Prezes Urzędu zapewnia programy szkolenia, o których mowa w § 36 ust. 1 pkt 1 lit. a), i publikuje je w Dzienniku Urzędowym Urzędu, osobno dla każdego rodzaju świadectwa kwalifikacji oraz uprawnień do niego wpisywanych.

2. Programy szkolenia powinny uwzględniać warunki i specyfikę szkolenia lotniczego prowadzonego do poszczególnych świadectw kwalifikacji i uprawnień do nich wpisywanych.

3. Programy szkolenia podlegają aktualizacji stosownie do zmian przepisów lotniczych oraz uzasadnionych potrzeb szkoleniowych.

4. Programy szkolenia mogą być również aktualizowane lub zmieniane przez Prezesa Urzędu na wniosek podmiotów szkolących lub przedstawicieli środowiska lotniczego stosownie do uzasadnionych potrzeb szkoleniowych, popartych praktyką i doświadczeniem wnioskujących.

5. Każda aktualizacja lub zmiana, o której mowa w ust. 3 i 4, dotyczy wszystkich podmiotów szkolących korzystających z programu szkolenia, który został zaktualizowany lub zmieniony i powinna być wprowadzona do stosowania w terminie 7 dni od dnia jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym ULC.

§ 39. 1. Przy spełnieniu warunków, o których mowa w § 40, podmioty szkolące mogą również prowadzić szkolenie lotnicze specjalistyczne mające na celu uzyskanie przez członków personelu lotniczego dodatkowych kwalifikacji i umiejętności potwierdzonych wpisem do osobistej dokumentacji praktyki lotniczej dokonany przez instruktora prowadzącego szkolenie.

2. Szkolenie lotnicze specjalistyczne musi być prowadzone przez instruktora posiadającego uprawnienia i kwalifikacje odpowiednie do rodzaju i zakresu prowadzonego szkolenia lotniczego specjalistycznego.

3. Szkolenie lotnicze specjalistyczne może być prowadzone w szczególności w celu uzyskania kwalifikacji do:

1) wykonywania lotów:

a) w nocy w warunkach VFR,

b) w przestrzeni kontrolowanej (CVFR), jeśli członek personelu lotniczego posiada upoważnienie do prowadzenia korespondencji radiotelefonicznej R/T,

c) akrobacyjnych,

d) połączonych z holowaniem szybowców,

e) połączonych z holowaniem banerów,

f) grupowych;

2) wyrzucania skoczków spadochronowych.

3) start i lądowanie na wodzie

§ 40.1. Podmiot szkolący zamierzający przeprowadzić szkolenie lotnicze specjalistyczne w zakresie określonych kwalifikacji lub umiejętności musi opracować własny programy szkolenia specjalistycznego.

2. Podmiot szkolący obowiązany jest do przesyłania Prezesowi Urzędu informacji dotyczących rodzajów prowadzonych szkoleń lotniczych specjalistycznych oraz do przesyłania programów szkolenia specjalistycznego, o których mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia ich wprowadzenia do stosowania.

Rozdział 7

Szczegółowy sposób i warunki prowadzenia rejestru personelu lotniczego

§ 41. 1. Prezes Urzędu prowadzi rejestr personelu lotniczego, zwany dalej „rejestrem”, obejmujący swym zakresem członków personelu lotniczego posiadających świadectwo kwalifikacji, na który składają się:

- 1) lista członków poszczególnych specjalności;
- 2) karty osobowe członków poszczególnych specjalności;
- 3)teczki osobowe członków poszczególnych specjalności wraz z zawartymi w nich dokumentami.

2. W karcie osobowej zamieszcza się następujące dane ewidencyjne:

- 1) podstawowe dane osobowe członka personelu lotniczego:
  - a) imiona i nazwisko,
  - b) nr PESEL i miejsce urodzenia, a w przypadku osób, które nie mają przyznanego numeru PESEL, wpisuje się zamiast niego datę urodzenia,
  - c) obywatelstwo,
  - d) adres zamieszkania oraz, na żądanie adres dla korespondencji;
- 2) osobisty numer, którym oznaczane są wszystkie wydane mu licencje i świadectwa kwalifikacji;
- 3) wykaz wszystkich licencji oraz świadectw kwalifikacji z uwzględnieniem:
  - a) oznaczenia licencji lub świadectwa kwalifikacji,
  - b) daty wydania licencji lub świadectwa kwalifikacji,
  - c) wpisanych do licencji albo świadectwa kwalifikacji uprawnień, z oznaczeniem terminu ich ważności i przedłużenia ich ważności,
  - d) okresów zawiesznień licencji albo świadectw kwalifikacji i uprawnień wpisanych do tych dokumentów oraz dat przywrócenia ich ważności,
  - e) oznaczenia oraz daty decyzji oraz prawomocnych orzeczeń sądowych dotyczących

cofnięcia, zmiany, zawieszenia i przywrócenia ważności licencji lub świadectwa kwalifikacji oraz wydania, wznowienia ważności i cofnięcia uprawnienia wpisywanego do licencji lub świadectwa kwalifikacji.

3. Teczka osobowa zawiera:

- 1) dokumenty złożone w związku z ubieganiem się o wydanie licencji lub świadectwa kwalifikacji oraz o wydanie albo wznowienie ważności wpisywanych do tych dokumentów uprawnień;
- 2) protokoły z przeprowadzonych egzaminów państwowych, wymaganych do wydania licencji lub świadectw kwalifikacji albo do wydania lub wznowienia ważności wpisywanych do tych dokumentów uprawnień;
- 3) decyzje oraz prawomocne orzeczenia sądowe dotyczące cofnięcia, zmiany, zawieszenia i przywrócenia ważności licencji lub świadectwa kwalifikacji oraz wydania, wznowienia ważności i cofnięcia uprawnienia wpisywanego do licencji lub świadectwa kwalifikacji;
- 4) informacje dotyczące wypadków i incydentów lotniczych z udziałem konkretnego pilota.

§ 42. 1. Uznanie świadectwa kwalifikacji obcego państwa (UE) jest równoważne z wydaniem polskiego świadectwa kwalifikacji ze wszystkimi następstwami prawnymi.

2. Do działu rejestru, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 45 ust. 2 uzupełnione o daty ważności wydanych świadectw uznania obcych licencji.

§ 43. 1. Skreślenie członka personelu lotniczego z rejestru następuje:

- 1) w razie śmierci albo uznania za zmarłego;
- 2) w razie cofnięcia wszystkich licencji albo świadectw kwalifikacji;

2. Kartę ewidencyjną i teczkę osobową skreślonego z rejestru przechowuje się w rejestrze w ciągu:

- 1) 3 lat następujących po roku, w którym nastąpiła jego śmierć;
- 2) 10 lat następujących po roku:
  - a) w którym został uznany za zmarłego,
  - b) w którym upłynął trzyletni termin określony w ust. 1 pkt 3;
- 3) 5 lat następujących po roku, w którym decyzja o cofnięciu ostatniej licencji albo świadectwa kwalifikacji stała się ostateczna.

§ 44. 1. Dane osobowe, zawarte w rejestrze i teście osobowej, podlegają ochronie danych osobowych zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

2. Do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, nie jest wymagane uzyskanie zgody osoby, której te dane dotyczą.

Rozdział 8

Szczegółowe warunki korzystania z uprawnień potwierdzonych świadectwem kwalifikacji

§ 45. 1. Członek personelu lotniczego może korzystać ze świadectwa kwalifikacji tylko w okresie ważności co najmniej jednego uprawnienia podstawowego oraz ważności orzeczenia lotniczo-lekarskiego, jeśli jest ono wymagane.

2. Członek personelu lotniczego może wykonywać loty i inne czynności lotnicze wyłącznie w zakresie wynikającym z:

- 1) posiadanego świadectwa kwalifikacji z wpisem co najmniej jednego uprawnienia podstawowego;
- 2) uprawnień wpisanych do jego świadectwa kwalifikacji;
- 3) kwalifikacji nabytych w wyniku szkolenia lotniczego specjalistycznego pod warunkiem posiadania świadectwa kwalifikacji z ważnym co najmniej jednym uprawnieniem podstawowym.

§ 46. **Pilot** w trakcie czynności lotniczych, jest obowiązany posiadać przy sobie:

- 1) **ważne świadectwo kwalifikacji,**
- 2) orzeczenie lotniczo-lekarskie, jeśli jest ono wymagane;
- 3) dokument tożsamości ze zdjęciem,
- 4) **polisę ubezpieczeniową.**

§ 47. Członek personelu lotniczego i kandydat na członka personelu lotniczego, odbywający szkolenie w celu uzyskania świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia, jest obowiązany powstrzymać się od wykonywania czynności lotniczych w przypadku, gdy:

- 1) odczuwa dolegliwość fizyczną lub psychiczną, która utrudnia mu wykonywanie tych czynności w sposób bezpieczny;
- 2) znajduje się pod wpływem:
  - a) leków ograniczających sprawność psychiczną lub fizyczną,
  - b) alkoholu,
  - c) narkotyków albo innych środków odurzających.

§ 48. 1. Członek personelu lotniczego ma obowiązek stosować się przy wykonywaniu czynności lotniczych do ograniczeń medycznych, zamieszczonych w orzeczeniu lotniczo-lekarskim.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się również do kandydata uczestniczącego w szkoleniu praktycznym do świadectwa kwalifikacji lub uprawnienia.

Rozdział 9

Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych do otrzymania świadectwa operatora tankowania statków powietrznych o masie powyżej 10 000 kg

§ 49. 1. Kandydat ubiegający się o świadectwo operatora tankowania statków powietrznych musi nabyć w trakcie przeszkolenia wiedzę z zakresu:

- 1) prawo lotnicze: prawo lotnicze międzynarodowe i krajowe, organizacje lotnicze międzynarodowe, przepisy nadawania uprawnień operatorów tankowania statków powietrznych, przepisy normujące działalność organizacji obsługi technicznej, agentów obsługi naziemnej, szkolenia operatorów tankowania statków powietrznych;
  - 2) przepisy specjalistyczne zawodowe;
  - 3) nauki przyrodnicze i ogólna wiedza o statku powietrznym: jednostki miar, fizyka i chemia szczególnie w zakresie niezbędnym przy pracy z paliwami lotniczymi, kategorie statków powietrznych, ich zasadnicze zespoły;
  - 4) technika lotnicza: rodzaje i właściwości materiałów stosowanych w konstrukcji statku powietrznego (głównie poszycia statków powietrznych),
  - 5) człowiek - możliwości i ograniczenia: podstawowa wiedza o fizjologii i psychologii człowieka, wpływie warunków pracy przy obsłudze statku powietrznego, wysiłku fizycznego i umysłowego na wydolność, wpływie zmęczenia na możliwość popełniania błędów i sposobach ich unikania, o wpływie stanów chorobowych, używania medykamentów i środków psychotropowych na wydolność psychofizyczną, wpływie środków chemicznych, promieniowania na stan zdrowia, higiena życia i pracy, czynnik ludzki w lotnictwie;
  - 7) bezpieczeństwo obsługi statku powietrznego:
    - a) przeciwdziałanie zagrożeniom dla ludzi, otoczenia oraz obsługiwanego statku powietrznego wynikającym z:
      - procesu tankowania paliwem statku powietrznego,
      - zastosowania źródeł energii i zasilania,
      - wykorzystywania innych materiałów,
    - b) zapobieganie pożarowi i eksplozji;
    - 8) techniczne urządzenia tankowania oraz ich obsługa i znajomość paliw;
    - 9) paliwowe instalacje pokładowe samolotu.
2. Kandydat ubiegający się o świadectwo operatora tankowania statków powietrznych musi wykazać, że posiada odpowiednie do świadectwa lub uprawnienia następujące umiejętności:

1) wykorzystania instrukcji obsługi oraz narzędzi i sprzętu kontrolno-pomiarowego odpowiednich dla urządzenia tankującego;

2) posługiwania się odpowiednimi narzędziami i urządzeniami kontrolno-pomiarowymi oraz obrotu technologicznego, innymi narzędziami, materiałami, w sposób wykluczający możliwość pozostawiania obcych przedmiotów na obsługiwanym statku powietrznym lub zespole tego statku powietrznego;

3) skutecznego utrzymywania właściwego poziomu porządku na stanowisku pracy oraz zachowania czystości;

4) zachowania odpowiednich środków ostrożności chroniących podzespoły i materiały podczas posługiwania się nimi;

5) zachowania wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa przeciwpożarowego;

6) dokumentowania operacji tankowania.

§ 50. Szkolenie kandydatów ubiegających się o uzyskanie świadectwa operatora tankowania statków powietrznych może być prowadzone w podmiocie szkoleniowym, który uzyskał dodatkowy certyfikat na szkolenie operatora statków powietrznych na dany rodzaj i zakres szkolenia lub certyfikowanym na dany rodzaj i zakres szkolenia ośrodkiem szkolenia operatorów tankowania statków powietrznych.

§ 51. 1. Kandydat ubiegający się o świadectwo kwalifikacji operatora tankowania powinien wykazać, że odbył pod nadzorem instruktora, szkolenie obejmujące 100 tankowań statków powietrznych.

2. Ilość tankowań, o których mowa w ust. 1, może być zmniejszona o 50% kandydatom, którzy posiadają wyższe wykształcenie techniczne.

§ 52. 1. Do świadectwa operatora tankowania statków powietrznych może być wpisane uprawnienie instruktora - operatora tankowania statków powietrznych operatorowi tankowania statków powietrznych, który:

1) posiada ważne świadectwo operatora tankowania statków powietrznych i dokumenty potwierdzające wykonywanie czynności wynikających z posiadanego świadectwa, przez okres co najmniej 3 lat;

2) w ciągu ostatnich 12 miesięcy, poprzedzających złożenie wniosku o wydanie uprawnienia instruktora - operatora tankowania statków powietrznych, wykonał co najmniej 100 tankowań;

3) ukończył kurs szkoleniowy do uprawnień instruktora - operatora tankowania statków powietrznych, obejmujący:

a) szkolenie teoretyczne w zakresie przedmiotów:

- prawo lotnicze,
- człowiek - możliwości i ograniczenia,
- metodyka i organizacja szkolenia operatorów tankowania statków powietrznych,
- zasady wykonywania czynności lotniczych operatora tankowania statków powietrznych,

b) szkolenie praktyczne kandydata ubiegającego się o uzyskanie uprawnień instruktora - operatora tankowania statków powietrznych w zakresie umiejętności nauczania kandydatów na operatorów tankowania statków powietrznych.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, jest ważne przez okres 3 lat i jego ważność może być przedłużona, jeżeli w ciągu 12 miesięcy poprzedzających wygaśnięcie terminu ważności jego posiadacz przeprowadził szkolenia co najmniej dwóch kandydatów na operatora tankowania statków powietrznych.

3. Ważność uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, może być wznowiona po odbyciu szkolenia wznawiającego wiadomości i umiejętności, obejmującego program szkolenia lotniczego do uprawnień instruktora - operatora tankowania statków powietrznych

§ 53. Wzór świadectwa operatora tankowania statków powietrznych określa załącznik nr 12 do rozporządzenia.

Uprawnienia operatora tankowania powinny podlegać innym regulacjom, niż uprawnienia amatorskie. Problemem operatorów tankowania powinny się zajmować takie firmy jak LOT, lub inne tego typu.

Rozdział 10

Przepisy przejściowe

§ 54. Świadectwa kwalifikacji oraz wpisane do nich uprawnienia lotnicze wydane przed dniem wejścia rozporządzenia w życie zachowują ważność przez okres na jaki zostały wydane.

§ 55.1. Prezes Urzędu dokonuje, na wniosek pilota, wymiany jego świadectwa kwalifikacji i uprawnień do niego wpisanych, wydanych na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 września 2003 r. w sprawie licencjonowania personelu lotniczego (Dz. U. Nr 165, poz. 1603, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie licencjonowania”, na świadectwa kwalifikacji i uprawnienia lotnicze na zasadach określonych w ust. 2. Wymiana może nastąpić najpóźniej w dniu upływu ważności dotychczasowego świadectwa kwalifikacji.

2. Świadectwa kwalifikacji i uprawnienia lotnicze, o których mowa w ust. 1, podlegają wymianie na odpowiadające im świadectwa kwalifikacji i uprawnienia lotnicze o tych samych nazwach, z tym że:

1) świadectwo kwalifikacji pilota lotni (HGP) – na świadectwo kwalifikacji pilota lotni (HGP) z uprawnieniem podstawowym do wykonywania lotów na lotni (HGP);

b) uprawnienie instruktorskie (INS) – podlega wymianie na uprawnienie instruktorskie (INS) w świadectwie kwalifikacji pilota lotni (HGP);

2) świadectwo kwalifikacji pilota paralotni (PP), wydane bez ograniczeń – na świadectwo kwalifikacji pilota paralotni (PGP) z uprawnieniem podstawowym do wykonywania lotów na paralotni (PP), z tym, że:

a) posiadacz świadectwa kwalifikacji pilota paralotni (PP) z ograniczeniem do wykonywania lotów na paralotni z napędem (PPG) – po wymianie uzyskuje świadectwo kwalifikacji pilota paralotni (PGP) z uprawnieniem podstawowym PPG;

b) posiadacz świadectwa kwalifikacji pilota paralotni (PP) z ograniczeniem do wykonywania lotów ma motoparalotni (PPGG) – po wymianie uzyskuje świadectwo kwalifikacji pilota paralotni PGP z uprawnieniem podstawowym PPGG;

c) posiadacz świadectwa kwalifikacji pilota paralotni (PP) z uprawnieniami PPG lub PPGG – po wymianie uzyskuje świadectwo kwalifikacji pilota paralotni (PGP) z uprawnieniami podstawowymi PP oraz PGG lub PPGG;

d) uprawnienie instruktorskie (INS) – podlega wymianie na uprawnienie instruktorskie (INS) w świadectwie kwalifikacji pilota paralotni (PP);

3) świadectwo kwalifikacji pilota motolotni (PHGP) – na świadectwo kwalifikacji pilota motolotni (PHGP) z uprawnieniem podstawowym PHG(L):

a) uprawnienie instruktorskie (INS) – podlega wymianie na uprawnienie instruktorskie (INS) w świadectwie kwalifikacji pilota motolotni (PHGP);

4) świadectwo kwalifikacji pilota samolotu ultralekkiego (UAP) – na świadectwo kwalifikacji pilota statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 600 kg (UACP) z uprawnieniem podstawowym UAP(L):

a) uprawnienie instruktorskie (INS) – podlega wymianie na uprawnienie instruktorskie INS(A) w świadectwie kwalifikacji statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 600 kg (UACP);

5) świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) – na świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym na klasę wyszkolenia B, C lub D z tym że, w przypadku ubiegania się o uprawnienie podstawowe klasy wyszkolenia C lub D spełnienie wymagań określonych w pkt 1.3.2.2. lub 1.3.2.3. Załącznika nr 6 do rozporządzenia – powinno być potwierdzone zaświadczeniem

wystawionym przez podmiot szkolący w zakresie do świadectwa kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ).

6) świadectwo kwalifikacji pilota wiatrakowca ultralekkiego (UAGP) – na świadectwo kwalifikacji pilota wiatrakowcowego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg (UAGP) z uprawnieniem podstawowym UAG(L):

a) uprawnienie instruktorskie (INS) – na uprawnienie instruktorskie (INS) podlega wymianie na uprawnienie instruktorskie (INS) w świadectwie kwalifikacji pilota wiatrakowcowego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg (UAGP);

7) świadectwo kwalifikacji mechanika poświadczenia obsługi statków powietrznych (MM) – na świadectwo kwalifikacji mechanika poświadczenia obsługi statków powietrznych (MM), z tym że:

a) uprawnienie dotyczące płatowca samolotu o masie startowej do 495 kg AF(A) – podlega wymianie na uprawnienie dotyczące płatowca, zespołu napędowego i systemów elektrycznych samolotu o masie startowej do 600 kg AFPP(H);

b) uprawnienie dotyczące płatowca śmigłowca o masie startowej do 495 kg AF(A) – podlega wymianie na uprawnienie dotyczące płatowca, zespołu napędowego i systemów elektrycznych śmigłowca o masie startowej do 600 kg AFPP(H);

c) uprawnienie dotyczące płatowca wiatrakowca o masie startowej do 495 kg AF(AG) – podlega wymianie na uprawnienie dotyczące płatowca, zespołu napędowego i systemów elektrycznych wiatrakowca o masie startowej do 560 kg AFPP(AG);

d) uprawnienie dotyczące awioniki samolotu o masie startowej do 495 kg AV(A) – podlega wymianie na uprawnienie dotyczące awioniki samolotu i śmigłowca o masie startowej do 600 kg, szybowca ultralekkiego oraz wiatrakowca o masie do 560 kg (AV);

e) uprawnienie dotyczące awioniki śmigłowca o masie startowej do 495 kg AV(H) – podlega wymianie na uprawnienie dotyczące awioniki samolotu i śmigłowca o masie startowej do 600 kg, szybowca ultralekkiego oraz wiatrakowca o masie do 560 kg (AV);

f) uprawnienie dotyczące awioniki wiatrakowca o masie startowej do 495 kg AV(AG) – podlega wymianie na uprawnienie dotyczące awioniki samolotu i śmigłowca o masie startowej do 600 kg, szybowca ultralekkiego oraz wiatrakowca o masie do 560 kg (AV).

3. Ważność uprawnień wpisywanych do świadectw kwalifikacji wydanych zgodnie z przepisami ust. 2, ogranicza się do okresu ważności na jakie zostały wydane.

4. Świadectwo kwalifikacji, które utraciło swoją ważność, wydane na podstawie rozporządzenia w sprawie licencjonowania, podlega wymianie zgodnie z przepisami § 13 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, po wznowieniu odpowiedniego uprawnienia podstawowego – zgodnie z brzmieniem § 55 ust. 2.

5. Uprawnienie instruktorskie, które utraciło swoją ważność, wydane na podstawie rozporządzenia w sprawie licencjonowania, może zostać wpisane na wniosek zainteresowanego do odpowiedniego świadectwa kwalifikacji z przepisami § 13 ust. 4

niniejszego rozporządzenia, po wcześniejszym wznowieniu odpowiedniego uprawnienia instruktorskiego – zgodnie z brzmieniem § 55 ust. 2.

§ 56. 1. Prezes Urzędu dokonuje, na wniosek pilota, wymiany jego licencji skoczka spadochronowego zawodowego i uprawnień lotniczych do niej wpisanych, wydanych na podstawie rozporządzenia w sprawie licencjonowania na zasadach określonych w ust. 2. Wymiana może nastąpić najpóźniej w dniu upływu ważności licencji skoczka spadochronowego zawodowego.

2. Licencja i uprawnienia, o których mowa w ust. 1, podlega wymianie na następujących zasadach:

1) licencja skoczka spadochronowego zawodowego CDL(P) z uprawnieniem instruktora spadochronowego PJIR – na świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym na klasę wyszkolenia D oraz uprawnieniem instruktora INS(SL);

2) licencja skoczka spadochronowego zawodowego CDL(P) z uprawnieniem specjalnym instruktora spadochronowego bez prawa wykonywania czynności instruktora spadochronowego na pokładzie statku powietrznego i wykonywania skoków GPJIR – na świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) ~~z uprawnieniem podstawowym na klasę wyszkolenia D~~ z uprawnieniem specjalnym instruktora naziemnego INS(G);

3) licencja skoczka spadochronowego zawodowego CDL(P) z uprawnieniem instruktora spadochronowego PJIR oraz uprawnieniem pilota tandemu TANDEM – na świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym na klasę wyszkolenia D oraz uprawnieniem instruktora INS(SL), uprawnieniem instruktora INS(TANDEM) i uprawnieniem do wykonywania skoków z pasażerem TANDEM;

4) licencja skoczka spadochronowego zawodowego CDL(P) z uprawnieniem instruktora spadochronowego PJIR oraz uprawnieniem AFF – na świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym na klasę wyszkolenia D oraz uprawnieniami instruktora INS(SL) i INS(AFF).

3. Ważność uprawnień wpisywanych do świadectwa kwalifikacji (PJ) wydanego zgodnie z przepisami ust. 2, ogranicza się do okresu ważności uprawnień wpisanych do licencji skoczka spadochronowego zawodowego CDL(P).

§ 58. Prezes Urzędu dokonuje, na wniosek członka personelu lotniczego (skoczka), wymiany jego świadectwa kwalifikacji skoczka spadochronowego, wydanego na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 170, poz. 1015) oraz uprawnień lotniczych do niego wpisanych i wpisów niestandardowych zamieszczonych w tym świadectwie kwalifikacji, na świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego zgodne z niniejszym rozporządzeniem, na

zasadach określonych w ust. 2. Wymiana może nastąpić najpóźniej w dniu upływu ważności świadectwa kwalifikacji skoczka spadochronowego.

2. Świadectwo kwalifikacji, uprawnienia lotnicze oraz wpisy niestandardowe, o których mowa w ust. 1, podlegają wymianie na odpowiadające im świadectwo kwalifikacji i uprawnienia lotnicze, o tych samych nazwach, z tym że:

1) świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem instruktora spadochronowego PJIR – na świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym na klasę wyszkolenia D oraz uprawnieniem instruktora INS(SL);

2) świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem instruktora spadochronowego PJIR i uprawnieniem AFF – na świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym na klasę wyszkolenia D oraz uprawnieniami instruktora INS(SL) i INS(AFF).

3) świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem instruktora spadochronowego (PJIR) i uprawnieniem pilota tandemem TANDEM - na świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego (PJ) z uprawnieniem podstawowym na klasę wyszkolenia D oraz uprawnieniami instruktora INS(SL) i INS(TANDEM) oraz z uprawnieniem do wykonywania skoków z pasażerem (TANDEM).

3. Ważność uprawnień wpisywanych do świadectwa kwalifikacji (PJ) wydanego zgodnie z przepisami ust. 2, ogranicza się do okresu ważności uprawnień wpisanych do świadectwa kwalifikacji skoczka spadochronowego wydanego na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy, o której mowa w ust. 1.

§ 59. Kwalifikacje wynikające z posiadanych ważnych lub bezterminowych uprawnień, wpisanych do świadectw kwalifikacji wydanych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, których niniejsze rozporządzenie nie przewiduje jako nowe uprawnienia wpisywane do nowych świadectw kwalifikacji, będą na wniosek posiadacza, potwierdzone przez organ na okoliczność spełnienia wymagań w zakresie szkoleń specjalistycznych określonych w § 39 niniejszego rozporządzenia.

§ 60. Zaświadczenia o ukończeniu szkolenia lotniczego teoretycznego i praktycznego wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zachowują ważność przez okres roku od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na okres 1 roku od daty zakończenia szkolenia.

§ 61. 1. Szkolenie lotnicze rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a zakończone po dniu jego wejścia w życie, uznaje się za przeprowadzone zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

2. Nadzorowaną praktykę instruktorską rozpoczętą przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a zakończoną po dniu jego wejścia w życie, uznaje się za odbytą zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

§ 62. 1. Prezes Urzędu opublikuje programy szkolenia, o których mowa w § 38 ust. 1, najpóźniej w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

2. Podmioty szkolące wprowadzą do stosowania programy, o których mowa w ust. 1, najpóźniej 30 dni od dnia ich opublikowania przez Prezesa Urzędu w Dzienniku Urzędowym Urzędu.

3. Szkolenie lotnicze rozpoczęte przed dniem wprowadzenia do stosowania programów szkolenia, o których mowa w ust. 1, może być kontynuowana na dotychczasowych zasadach. Przepis § 55 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 63. Traci moc przepis § 35 oraz załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie licencjonowania personelu lotniczego (Dz. U. Nr 165, poz. 1603, z późn. zm.).

§ 64. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

:

1. Wpływ na rynek pracy:

Projektowane rozporządzenie może przyczynić się do wzrostu liczby członków personelu lotniczego, którzy mogą być zatrudniani w sektorze lotnictwa cywilnego.

2. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Projektowana regulacja będzie miała wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw lotniczych: produkcyjnych i szkolących. Ten sektor gospodarki np. w Czechach wygenerował ok. 5 tys. miejsc pracy. W Polsce potencjalnie może być czterokrotnie więcej

3. Wpływ na sytuację i rozwój regionalny:

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów mających wpływ na sytuację i rozwój regionalny.

Jeżeli rozwinie się przedsiębiorczość można wnioskować, że skorzystają na tym też i regiony.

Skonstruowanie ostatecznej wersji rozporządzenia dotyczącego wydawania świadectw kwalifikacji jest naszym zdaniem niemożliwe do czasu, kiedy pojawi się rozporządzenie dotyczące klasyfikacji statków powietrznych.

Z poważaniem

Zarząd LAF RP